

Bert en Marian van Abeelen

Bert en Marian van Abeelen kicken op mooie koeien. Tussen de 22 verbeterd roodbonte moederdieren hebben er vijf de status excellent.

Aantal koeien:	22
Aantal excellente koeien:	5
Grond:	50 ha (inclusief 45 ha natuurterrein)
Natuurlijke geboorten:	> 5%

Indelijk staat na een natte julimaand de zon weer hoog aan de hemel. Het is hooibouwtijd, maar Bert (32) en Marian (58) van Abeelen maken zelfs nu graag tijd voor de fokkerij. In het Brabantse Dorst runnen ze een bedrijf met vijftig stuks verbeterd roodbonten, waaronder 22 moederdieren.

Ooit was het hun bedoeling om een vleesveehouderij met driehonderd koeien op te zetten. De handel in fokvee floerde en familie Van Abeelen zat in de voorhoede van de verbeterd roodbontfokkers van Nederland. Maar het overlijden van vader Jac van Abeelen zette een pijnlijke streep door de rekening. Zijn vrouw Marian en hun zoon Bert hebben de passie voor het verbeterd roodbont echter nooit verloren.

Vijf ki-stieren gefokt

Berts ogen beginnen te glimmen als de veestapel de revue passeert. Met de Jopiestam als middelpunt van de belangstelling. Van de vijf excellente koeien die het bedrijf telt, hebben er drie een vader die Van Abeelen zelf heeft gefokt: Jopie's Egon 14 AZ is een telg van Egon 5 AZ, Bodarue 4 heeft Sjannie's Kobus als vader en Jaqueline 3 AZ is een dochter van Jacobar 28 AZ.

Uit de Brabantse fokstal kwamen vijf stieren op de ki, maar Jacobar 28 AZ is de meest gewaardeerde. Bert: 'De zonen van Jacobar 28 AZ wegen erg goed bij de slacht, hij vererft maat en bespiering en stamt uit de Sjannietak, een tweede invloedrijke familietak op ons bedrijf.'

Van Abeelen zit op dit moment op een

Topfokker Van Abeelen moet fokkerijoriëntatie noodgedwongen bijstellen

Kippenvel van mooie koeien

Bijna 87 punten gemiddeld voor algemeen voorkomen. De fokstal van Bert en Marian van Abeelen mag gerust tot de crème de la crème van de verbeterd roodbonten gerekend worden. De bewezen fokkerijkoers is recent toch enigszins gewijzigd.

tekst **Tijmen van Zessen**

gemiddelde van 86,9 punten algemeen voorkomen. 'Eigenlijk telt er maar één ding en dat is mooie koeien. Wij hebben nu zes excellenten, waaronder één stier, maar ik krijg kippenvel als ik verhalen lees van bedrijven waar de helft van de veestapel uit excellente koeien bestaat.' Van Abeelen heeft maar drie koeien met minder dan 83 punten: één van 81 punten en twee van 82. 'Die moeten er eigenlijk uit', zegt Bert bijna serieus. 'Maar

dat gebeurt niet, want het zijn dieren die op natuurlijke wijze zijn geboren.'

Natuurlijk afkalven is een sport

Bert van Abeelen is net als zijn vader een van de voorlopers in het natuurlijk laten kalven van de verbeterd roodbonte. 'Ons pap vond het een sport om een koe natuurlijk te laten afkalven', aldus Bert. Het seizoensrecord staat voorlopig op twintig procent natuurlijk afkalvende

Vier excellente koeien grazend in het groen, v.l.n.r.: Johanna 1 AZ (v. Jochem van het Veerhuis), Jopie's Egon 14 AZ (v. Egon 5 AZ), Carola 47 (v. Joris) en Jacqueline 3 AZ (v. Jacobar 28 AZ)

De veestapel heeft de beschikking over een 45 hectare groot natuurterrein

koeien. Bert is een fanatieke deelnemer aan het project Natuurlijk Luxe. In het project Natuurlijk Luxe wordt een verwachtingswaarde berekend voor vergroting van de geboorteweg op basis van binnenbekkenmaten van de dochters van een stier.

Een van de gunstigst scorende stieren is sinds dit voorjaar bij Van Abeelen in dienst als dekstier. De aangekochte stier Lauritz van Vredenburg was het resultaat van een lange zoektocht. 'Willen we met het exterieur nog omhoog, dan moet je heel kieskeurig zijn. Deze stier stamt uit een excellente vader en moeder, met een niet veelvoorkomende bloedlijn. Ik vind de moederlijn ook heel belangrijk in de stierkeuze; ga maar na hoeveel in-

vloed de Jopiestam op onze fokkerij heeft gehad', legt Bert uit. Er is nog een belangrijke reden waardoor de zoektocht naar geschikte dekstieren zo lang duurt. De bloedvernaauwing in het ras zorgt ervoor dat de spoeling in de top steeds dunner wordt. Het is Van Abeelen al jaren een doorn in het oog. 'Lauritz is stamboekgeregistreerd en qua bloedlijn interessant. Maar er zijn te weinig veehouders die dekkingen laten registreren met een samenweidingsformulier. Daardoor gaan soms heel goede stieren met frisse bloedlijnen verloren voor de fokkerij. Uiteindelijk willen we wel stamboekdieren kunnen fokken. Daarom duurt het lang voordat je een stier hebt die aan alle wensen voldoet.'

Jarenlang was de koers van de Van Abeelen gesplitst op het fokken van maat, lengte en vooral goed beenwerk. 'Je moet onderaan beginnen', zegt Marian beslist. 'Het fundament moet sterk zijn en wij vinden dat het ras hoger en breder moet.' Bert vult haar aan: 'De benen zijn het belangrijkste. Je gaat toch ook geen huis bouwen zonder fundering?'

Meer rastype en bespiering

Toch krijgt het fokdoel sinds kort een nuancering. 'We selecteren nu meer op rastype en bespiering dan voorheen. Die kenmerken raakten we iets kwijt. Bovendien is onlangs ons eerste stiertje voor de slacht verkocht. We hebben een overeenkomst met een topslager uit een nabijgelegen dorp die jonge stieren van ons afneemt.' Bert noemt het een experiment dat noodgedwongen is ontstaan. Nooit eerder belandde er bij Van Abeelen een stierkalf in het mesthok. Maar door de dalende vraag naar fokvee was er geen andere keus.

Het centrale opfokstation zoals dat in Toldijk is opgezet, biedt volgens Van Abeelen geen soelaas voor de dunne markt. 'De beste stieren raak ik evengoed wel kwijt, of zijn voldoende interessant om zelf in te zetten. Het idee van het centrale opfokstation is goed, maar bij verbeterd rodbont is de vraag naar hoogwaardig fokvee te klein om een goed prijsniveau te halen.'

De koersverlegging naar meer bespiering ziet Van Abeelen niet als een ommezwaai. 'Nog steeds hanteren we een ondergrens voor hoogtemaat van 1,40 meter voor de stieren waarmee wij fokken. En zoals het er nu naar uitziet, gaan we dit najaar weer meedoen aan de nationale keuring in Zwolle. Fokkerij is mooi, maar het gewicht bepaalt de prijs aan het einde van de rit. We zijn op zoek naar meer rendement.'